

cri·tique

/kriˈtɛk/

noun

1. a detailed analysis and assessment of something, esp. a literary, philosophical, or political theory.

synonyms: analysis, evaluation, assessment, appraisal, appreciation, criticism, review, study, commentary, exposition, exegesis [More](#)

verb

1. evaluate (a theory or practice) in a detailed and analytical way.
"the authors critique the methods and practices used in the research"

—hvordan forholder vi oss til temaet 'designkritikk' når vi i økende grad står ansvarlige for selv å utvikle en faglig offentlighet rundt våre disipliner?

—hvordan forholder vis oss til designfagenes praktiske og teoretiske sider, når kritisk refleksjon i realiteten innebærer et delt faglig ansvar?

—hvem er de interessante samarbeidspartnerne, i dagens kunnskapsintensive samfunn, som kan lære oss om hva som kan oppnås gjennom design?

INNKALLING TIL DUGNAD: onsdag 28.05.14 [hele dagen].

Du inviteres med dette til dugnad på Kunsthøyskolen [Khio]. Dugnaden varer hele dagen, og vil kreve alt du har som fagperson. Det er flere grunner til at vi innkaller til denne dugnaden—én ting er hvordan design behandles i dagsavisen og i den kulørte pressen; noe annet er hvilken plass den har ved skolen.

Da tenker vi ikke på Khio alene, og heller ikke bare på universiteter og høyskoler i det ganske land, der det undervises i design. Vi tenker også på museer, biblioteker og arkiver. Og vi tenker selvfølgelig på de skolerommene som følger oss overalt: de digitale enhetene vi bruker er også dannelsesmedier.

Men ett eller annet sted må vi begynne, med forutsetningen om at denne dugnaden ikke blir den siste. Khio er ett av flere steder i Norge der det er naturlig å begynne: vi må kvitte oss med tvisynet som deler kritikkbegrepet mellom teoretisk og praktisk kritikk [jf, øverste billedoppslag på forsiden].

Slik tenkt, må designkritikk ligge til grunn for den praktiske og teoretiske dannelsen som vi får ved å arbeide som lærere og studenter på skolen. Den kyndige vurderingen av hva som er oppnådd handler om å sette seg grundig inn i temaene: visuelt, praktisk, konseptuelt. Da først kan man gi ros eller ris.

Den kyndige vurderingen av hva som er oppnådd er noe lærere forutsettes å kunne gjøre, men det er også en del av studentenes utdanning. Det er en evne de skal dyrke til ferdighet som de tar med seg ut fra skolen. Både når det gjelder å se og vurdere dreier det seg om å dyrke evnen til å skjelne.

Dette er et tema det går an å gi en filosofisk behandling [arven etter Kant]. Men på en kunsthøyskole er dette en reise som begynner med utviklingen av kommunikasjonen mellom øye og hånd. Når slik kommunikasjon videreføres i kritisk refleksjon er spørsmålet hvilken rolle og plass tekstformatet skal ha.

Allerede aner vi konturene av den debatt om hvordan design behandles i andre medier enn designets eget. Vi tar ett skritt bort og ser: vi vurderer. Vi er ikke alene, men sammen med andre. Selv om vi ikke nødvendigvis er ute i samme ærend, befinner vi oss titt og stadig på en allmenning som vi deler.

Eller; det er slik vi gjerne vil at det skal være. Vi vil ha noe mer enn et oppbud av avanserte maskiner og tekniske ferdigheter. Vi vil ha noe mer enn energiutladninger og entusiasme. Det som skiller det geniale fra det maniske går helt klart på hva som er oppnådd gjennom design; hvor vi står til enhver tid.

Designere lærer ikke alene. Designere lærer sammen med andre. Det gjør at designere ofte blir usynlige. Og det reiser spørsmålet om hva som er en egnet synlighet for designerne og det de utvikler. Hvilke laboratorier kan vi tenke oss der det er mulig å teste ut funksjonelle sider ved designerens synlighet?

Historisk—frem til idag—har kulturarbeidere av ulike kategorier brynt seg på manglende omtale i massemediene. Bildet har endret seg for noen av dem. Men det som idag er en felles skjebne er at offentligheten ikke banker på når lykken smiler, fordi vi selv står ansvarlig for å utvikle en faglig offentlighet.